

інструментами. Значну роль має відігравати і вища економічна освіта, готуючи кадри біржовиків, зокрема і за сертифікатними програмами.

Крім того, енергетичні підприємства повинні мати належну інфраструктуру та інноваційне обладнання для використання сучасних управлінських технологій. Це може включати в себе високошвидкісний Інтернет, комп'ютери з потужними процесорами та достатньою оперативною пам'яттю, а також спеціалізовані програми для управління бізнес-процесами.

Особливу вагу у повоєнній відбудові енергетичної галузі, зруйнованої росією, варто звернути увагу на розподілену генерацію, інвестування у екологічні видобувні технології, та ліквідацію монополії державних компаній.

У цілому, використання сучасних управлінських технологій є важливим елементом для розвитку та зміцнення підприємств України на глобальних енергетичних ринках. При правильному впровадженні, ці технології можуть значно покращити результативність та ефективність роботи підприємств та забезпечити їх успішне конкурування на глобальних ринках.

Список використаних джерел:

1. *Wright, P., Pringle, J., & Kroll, M. (2019). Strategic management: Text and cases. Cengage Learning.*
2. *Zhao, M., Park, S. H., & Zhou, N. (2019). The influence of ownership on multinational enterprises' subsidiary divestment in emerging economies. Journal of World Business, 54(1), 53-64.*

Андрій ГОМОТЮК

*аспірант Західноукраїнського
національного університету*

ВПЛИВ ВІЙНИ НА РИНОК ІННОВАЦІЙНОГО ФІНАНСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Світовий ринок альтернативного фінансування почав стрімко розвиватися з 2015р. До 2018 року на ньому домінував Китай. Однак розвиток місцевого ринку цієї країни та зміни в законодавстві призвели до значного зниження обсягів і частки його на світовому ринку.

Глобальні обсяги (за виключенням Китаю) зросли на 3% з 89 мільярдів доларів у 2018 році до 91 мільярдів доларів у 2019 році. А у 2020 році, незважаючи на COVID-19, обсяг світового ринку зріс ще на 24% у порівнянні з попереднім роком і досяг 113 мільярдів доларів [1].

Якщо ж аналізувати обсяги альтернативного фінансування в Україні, то у 2020 році вони знизилися до \$400,68 млн.дол.США у порівняння з \$542,58 млн. дол. США у 2019р.

Безумовно, значний вплив на розвиток ринку альтернативного кредитування має і війна в Україні.

Через кілька днів після того, як Росія вторглася в Україну, кредитори на ринку альтернативних фінансів зіткнулися з нагальними питаннями: які фінансові ризики вони мали для регіону; які наслідки мала наявність кадрів у регіоні; і чи вплинуть на них російські санкції. Поки кредитори вирішували ці проблемами, з часом виникали й інші питання, пов'язані з конфліктом, як-от економічний вплив на кредиторів зростання цін на нафту та потенційна глобальна продовольча криза.

Компаніям прийшлося вживати заходів, щоб захистити інвесторів від наслідків. Так, Mintos, найбільший он-лайн кредитор Європи, виключив усі кредити з Росії та України зі свого основного ринку [2]. Інші фінтех-компанії, які побоювалися невідповідності російським санкціям, вирішили передати експертизу регулярним технологічним компаніям, тоді як інші призупинили деякі послуги, чекаючи ясності.

На даний час в Україні є 6 краудфандингових платформ, які фокусуються здебільшого на донорстві. Вони надають інвестиційні можливості для роздрібних і акредитованих інвесторів у різних у соціальних проєктах.

Мінімальна сума інвестицій залежить від типу та галузі краудфандингової платформи. Краудфандингові платформи, пропонують інвестиційні можливості від 1 євро.

Серед усіх українських краудфандингових платформ найстаріша була заснована у 2009 році, а наймолодша – у 2022 році, після початку війни. Саме війна спонукала до активного розвитку он-лайн платформ.

Довгострокові економічні наслідки війни в Україні для альтернативних кредиторів стануть очевидними з часом, але потенційно можуть призвести і до нової хвилі розвитку фінансових технологій, стимулюватимуть інноваційне фінансування як прогресивний спосіб залучення фінансових ресурсів підприємств.

Список використаних джерел:

1. *Ziegler Tania, Shneor Rotem, Wenzlaff Karsten, Suresh Krishnamurthy, Ferri de Camargo Paes Felipe, Mammadova Leyla, Wanga Charles, Kekre Neha, Mutinda Stanley, Wanxin Wang Britney, Cecilia Lypez Closs, Bryan Zhang, Hannah Forbes, Erika Soki, Nafis Alam and Chris Knaup. (2021) The 2nd Global Alternative Finance Market Benchmarking Report. CCAF., available at:*

<https://www.jbs.cam.ac.uk/wp-content/uploads/2021/06/ccaf-2021-06-report-2nd-global-alternative-finance-benchmarking-study-report.pdf>

2. *Alternative Lending State of the Market Report 2022*. URL: <https://www.altfi.com/research/alternative-lending-state-of-the-market-report-2022>

Ірина ЗВАРИЧ

*д.е.н., професор, завідувач кафедри
міжнародної економіки
Західноукраїнського національного
університету*

Діана ДУБЛЯНКО

*студентка Західноукраїнського
національного університету*

КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ

Зміна клімату – один із найбільших викликів для людства. За даними Національного кліматичного дослідження, середня температура повітря на Землі зросла на 1,8 градуси за останні 150 років, і очікується, що вона продовжить зростати. Це може призвести до значних наслідків для економіки та безпеки країн.

Я розгляну вплив кліматичних змін на міжнародну економіку, зокрема, на сталий розвиток та енергетичну безпеку. Ми проаналізуємо пандемічний та пост-пандемічний період і запропонуємо заходи для забезпечення сталого розвитку та енергетичної безпеки в умовах зміни клімату.

Зміна клімату може мати значний вплив на економіку, зокрема, на сільське господарство, туризм, будівництво та енергетику. За даними Організації економічного співробітництва та розвитку, зміна клімату може призвести до зменшення ВВП на 0,7-2,5% в різних країнах.

Одним із ключових секторів, які можуть постраждати від зміни клімату, є енергетика. Залежність багатьох країн від вугільної та нафтової енергії може призвести до збільшення економічної вразливості та зниження енергетичної безпеки. Промивання змінами клімату також може призвести до зменшення виробництва сільськогосподарського товару та збільшення витрат на його виробництво.

Сталий розвиток є ключовим елементом забезпечення енергетичної безпеки в умовах зміни клімату. Сталість означає, що ми повинні забезпечувати потреби поточного покоління, не погіршуючи можливості майбутніх поколінь